

Hary Györgyné

Móricz János kutatásainak összefoglalása

A Harvard Egyetemnek a Peapody Museum jelentette, hogy a Puebla-ba (Mexikó) kiküldött kutatócsoportjuk, az ott lefolytatott ásatások leletanyagából megállapította, hogy az amerikai ember nem 12-15 000 éve jelent meg Amerikában, hanem több mint negyvenezer éve. Az ásatásoknál emberi csontvázakat, csiszolt kőszerszámokat találtak olyan őslényekkel együtt, amelyek már több mint 40 000 éve kihaltak. Az USA hírügynökségei a hírt világgá röptették.

Móricz János, magyar testvérünk, akkoriban Ecuadorban, Peruban és az Amazonas vidékén, olyan indián törzseket talált, amelyek tagjaival magyarul(!) tudott beszélgetni. Legendáikban sok ezer éves múltjuknak és a tőlük kirajzott más népekkel való rokoni kapcsolataiknak tudata él.

Móricz felfedezéseit senki nem tudta cáfolni, ellenben a spanyolok részéről, politikai és gazdasági okokból súlyos támadásoknak volt kitéve. Felfedezései igen nagy horderejűek. Annyi bizonyos, hogy a sok évezredes sötétségbe burkolt őstörténetből, a magyarság ősi múltja fényesen fog felragyogni, a világ összes népe előtt. Az 1900-as évek elején a tankönyvekből, napi sajtóból, szakönyvekből köztudomású volt, hogy az Amazonas őserdeiben olyan fehér indián törzsek élnek, amelyeket még alig tudtak megközelíteni, így ez a vidék sok meglepetéssel kecsegtette a kutatókat. Íme itt a meglepetések egy szelete.

Az 1920-as években több híradás is érkezett, hogy a Dél- és Közép-Amerikában dolgozó magyar mérnökök és munkások, a helyi indián munkásokkal magyarul beszélgetnek. A II. világháború után az itt letelepedett magyar emigránsok egy része ezt komolyan véve, alaposabban utánajárt a dolognak. Ezek egyike volt Móricz János, aki a 60-as években Ecuadorban kezdett kutatni. Itt három indián törzs, a Cahari, a Mochica és a Puruha tagjaival magyarul beszélt. Ezen felbuzdulva régészeti és levéltári kutatásokat végzett, s többek között 10 ezernél is több magyar azonos térképészeti és csa-

ládnevet gyűjtött össze. Kutatásai eredményeként az egyik argentin egyetem történelmi tanácsosnak nevezte ki. Elsősorban Ecuadorban kutatott, aminek a fővárosa Quito. A város a nevét a régi Quito birodalomról kapta. Ez eredetileg Kitus-nak hangzott. (Kit=Két, Us=Ős, tehát a Két Ős Birodalma). Itt a Kitus birodalomban, a Csendes-óceán partján, az ötezer méternél is magasabb Kordillerák (Andok) hegyei között, az Amazonas medencéjéhez tartozó, őserdőkkel borított lapályok titkos és mesebeli tájain laknak azok az indián törzsek, amelyek közül néhányan ma is beszélnek ősmagyar nyelvünket. Móricz kutatása alapján quitói Institutio de Antropologia y Geografia megállapította, hogy a spanyol önkény által kiirtott ősnyelv a magyar volt. Ennek nyomai világosan mutatkoznak a családi és földrajzi nevekben, jóllehet a spanyolok erőszakos nyelvcsereét hajtottak végre.

A még magyarul beszélő törzsek – köztük a Cayapak, a Salasaca (Zala-szaka, több ősi forrás a szkítákat, szaka-ként nevezi meg. Pl. ezeket a szavakat használják: apa=apa, aya=anya, nap=nap, vin=vén, kit=két, us=ős, cu=kő, pi, bi=víz, fuel=folyó, pille=pille, lepke és még sorolhatnánk. Mutatóba néhány, magyarral megegyező név: Tanay, Damma, Taday, Mór, Momay, Mansy, Pil, Béla, Uray, Zillahi stb. Zuay tartomány egyik ősrégi helysége: Pest. A régi Kitus birodalom területén halomsírok (kurgánok) találhatóak, bennük trepanált (lékelt) koponyák. A régészeti leletek között fokosokat találunk, és a magyar koronázási jogar és országalma hasonmását. Móricz szerint is: ez a kettős keresztet hordozó aranyalma, tulajdonképpen a földgolyót jelképezi.

Dél-Amerikában, de főleg Ecuadorban nagy lelkesedéssel fogadták e felfedezéseket. Valósággal ünnepezték, mivel a lakosságban, a spanyol hódítók erőszakos uralma sem tudta teljesen kiirtani a régi múlt emlékeit. A hivatalos körök leellenőrizték Móricz nyelvészeti és régészeti adatait, s azokat megbízhatónak találták. Elhatározták, hogy ebből egy hatalmas nemzetközi „ügyet” csinálnak, sür-

getve az amerikai földrész történelmének reverzióját. A tervek szerint az ENSZ-hez akartak fordulni.

A további kutatások során, Móricz, az ecuadori ősréngetegben, az ottani indiánok segítségével felfedezett egy hatalmas barlangrendszer. A barlangok egyikében valóságos múzeumra bukkant. Aranylemezekre vésett, rovásos könyvtárat, szobrokat, kulturális emlékeket talált itt. Ezt a barlangot, Táltosok Barlangjának nevezte el. Szerinte az őslakók idehordták össze, mintegy óvóhelyre, a spanyol hódítók által veszélyeztetett kincseket. Móricz állítja, hogy az Andok hegység keresztül-kasul át van szőve barlangokkal és járatokkal. Ezekon közlekedhettek az őslakosok. Az argentin elnök és az ecuadori vezérkar meg akarta őt bízni egy kutató expedíció vezetésével, anyagi, technikai eszközöket ajánlva neki. Ez azonban csak terv maradt.

Időközben a nagy befolyású mormon egyház vezetői is bekapcsolódtak az ügybe. Ez az egyház roppant vagyonnal rendelkezik, aktív terjeszkedési programmal lép fel az amerikai államokban. Az egyház vezetői elmondták, hogy minden olyan kutatást támogatnak, amely az emberiség és a vallás eredetének tisztázását segíti elő. "Önzetlen" támogatást helyeztek kilátásba, csak azt kérték, hogy az aranylemezek tartalmát ők fejthessék meg.

Ezután 1967. szeptember 7-én, Móricz János egy nagy sajtókonferencián, a lapok, rádió és televízió riportereinek ismertette eredményeit. A több órán át tartó konferencia rendkívül lelkes hangulatú volt. Úgy látszott, hogy egy világraszóló szenzáció indul útjára, de ehelyett néma csend és mellőzés követte a konferenciát. Egyetlen hír sem jelent meg róla. Ellenben a mormon egyház főemberei továbbra sem hagyták békén Móriczot, folyamatosan unszolva, hogy árulja el nekik a barlang helyét. Az agresszív viselkedésből kiderült, hogy nem egy hívő egyházzal van szó, hanem egy világhatalomra törő szervezet áll mögöttük. Kincskeresés és egyéb célok ösztönzik őket. Móricz ekkor elhatározta, hogy a barlang titkát nem adja ki. Meggyőződött arról, hogy a barlangok feltárásának még nem jött el ideje, ezért előbb az amerikai

földrészre került magyar nyelvű törzsek odaérkezésének rejtélyét akarta feltárni, illetve a tény gyakorlati módszerrel bizonyítani.

1970. május 28-án az ecuadori óceánpartról vízre szállt, a Móricz elképzelései szerint készült, balsafa tutaj, rajta négy fiatalember. Móricz a partról rádió adó-vevővel irányította őket. A tutaj 159 nap múlva október 4-én megérkezett Ausztráliába, Sydneytől nem messze. Itt bevontatták a nagy szenzációt keltő világjáró balsafa tutajt (lásd: Magyar Ifjúság 1970. 50. szám).

Móricz feltételezése az, hogy a magyar nyelvű törzsek nyugatról érkeztek, vízi úton Dél-Amerikába. Ezt bizonyítják különben a csendes-óceáni és kelet-ázsiai földrajzi nevek is. Vámos Tóth Bátor, Hawaii-n élő emigrált földrajzszakos tanár a Hawaii-szigeteken 50 magyaros földrajzi nevet írt össze. A szigetvilágban pedig olyan neveket talált, mint pl. a Balaton menti Aliga, Kiliti, Lelle stb. Térképekkel igazolta, hogy Indonéziában minden negyedik, az Indus völgyében pedig minden harmadik földrajzi név magyar.

Az amerikai őslakosság hovatarozósága ill. bevándorlása kérdésében fontos adatokat szolgáltatnak az ún. Kland-tekercesek. 1967-ben Mexico City térségében húsz méter vastag lávatarok alatt, kőládában lévő sértetlen írott tekerceseket talált egy USA támogatást élvező régészcsoport. A C14-es vizsgálat 21 000 évben állapította meg a tekercesek korát. Azóta megfejtették ezeket, s kiderült, hogy azok a sok ezer évvel ezelőtt elsüllyedt MU történetét, műveltségét, viszonyait írják le. Az egyik munkatárs, Tony Earl, megírta az ásatások lefolyását és eredményeit a „Mu Revealed” c. könyvében. A nagy érdeklődést kiváltó mű, ma már valószínűleg nem kapható.

1. Az első hírek

1965. szeptember 12-én Ecuador legnagyobb lapja, a quitói „El Comercio” első oldalán hozott rendkívüli beszámolót Móricz Jánosnak Ecuador területén végzett kutatásairól. Ebből a terjedelmes cikkből értesülünk első ízben arról, hogy a spanyol hódoltságot megelőző időben az ott élő

törzsek közül a Puruha-Canari és a perui Puruha-Mochica törzsek nyelve ó-magyar nyelv volt. Móricznak J. Jijon y Caamano „El Ecuador Interandino y Occidental” című műve alapján végzett nyelvészeti összehasonlító munkája adta ezt az első rendkívüli eredményt.

1965. október 25-én a „Frankfurter Allgemeine Zeitung” közli Buenos-Airesi munkatársának beszélgetését Móriczcal, amelyben megjegyzi, hogy ez a felfedezés forradalmasítani fogja az összes eddigi őstörténeti tételeket.

1965. december 17-én Móricz Limában (Peru) kijelentette a nemzetközi sajtó képviselői előtt, hogy egy magyar paraszt jobb nyelvészeti munkát végezhetett volna, mint az a sok nemzetközi tekintély, aki az amerikai ősnyelveket felkutatta és osztályozta, mert a Cayapas törzs nyelve, amelyet a Chibcha nyelvek közé soroltak, éppen olyan magyar nyelv, mint a Poruha, Canari és a perui Puruha-Mochica nyelv, amely a Mochica nyelvcsoporthoz lett besorolva. Ezt a hírt az United Press hírszolgálati iroda röpítette fel és számtalan lap közölte.

1966. július 23-án a guyaquili „El Telegrafe” vezércikket írt, melyben leszögezi, hogy Móricz kutatásai kimutatták, hogy az ecuadori nép Európába szakadt testvérei a magyarok. Ezért – bár az ecuadori futballcsapat nem jutott Londonig a világbajnokságon – mégis képviselve van magyar testvéreinek kitűnő csapata által. Az Európába szakadt magyar testvéreink azok, akik mint annyiszor, most is meg fogják mutatni, hogy milyen hősi küzdelemre képesek a mi hajdani őspuhuráink, éppen ezért „elutasítjuk a kéretlen brazil képviseletet, mert minket a legtisztább és legősibb testvéreink képviselnek a londoni világbajnokságon: a magyarok” – írja a lap.

1966. augusztus 7-én az „El Telegrafe” teljes oldalt szentel Móricz felfedezéseinek. Ebből a rendkívüli interjúból arról értesülhettünk, hogy a Kara törzs, amely a róla elnevezett Kara-öbölbe (Bahia de Caracuez) a VIII. század vége felé érkezett, azonos a magyar, Királyi Szkíta Kara törzsszel, amely Indián keresztül vándorolva, majd hajózva visszatért az őshazába, a jelenlegi Ecuadorba. Ki-

derült a cikk folyamán az is, hogy az ecuadori őskutatás, mely a Kara törzs érkezésével, Juan de Valesco óta nagyon sokat foglalkozott, igazoltnak látja ennek a kitűnő jezsuita történésznek, a Quitói Királyságról írott könyvét, amelyben többek között azt írja, hogy az „ó” hangot a hajdani királyság területén csak a Kara törzs megérkezése hozta magával, mert előtte e hang helyett az „u” hangot használták. Ezért Juan de Valesco azt ajánlja, hogy be kell utazni az egész világot és megkeresni azt a népet, amelynél az „ó” helyett még mindig az „u”-t használják, mert azok a Quitói Királyság lakóinak testvérei. (Juan de Valesco /1727-1792/: Historia del reino de Quito-Ecuador. 1946)

A spanyolok megérkezésekor a Kara-öböl közelében lévő Mánta városkának a neve Jokay volt és csak a spanyolok változtatták Mántára. Ugyancsak itt tisztázza Móricz, hogy az első quitói zsinat, Fray Louis Lopez de Solis püspök elnöklete alatt 1593-ban, olyan határozatokhozott, hogy a katekizmust és a gyónási imákat le kell fordítani a püspökség területén élő népek nyelvére, mert ezek nem használják sem az Aymara nyelvet, sem az inkák általános nyelvét, a Kechuát. A megfelelő fordításokat a spanyol papok elvégezték, de azokon a nyelveken, azaz tájszólásokon sohasem tanították a keresztény tanokat, mert azok a nyelvek, azaz tájszólások mind magyarok voltak. Miután erről a Spanyol Korona értesült, megindult a legkegyetlenebb nyelvcsere végrehajtása.

Don Pedro de la Gasca spanyol hódítót a spanyol udvar megbízta, hogy részletesen számoljon be, a Habsburg uralkodónak, arról a népről és nyelvről, amelyet a spanyolok itt találtak. Ezt ő meg is tette, így tehát mind a spanyolok, mind az osztrák Ferdinánd császár tökéletesen tisztában voltak azzal, hogy nem egy új földrészt, hanem a magyarság őshazáját találta meg Kolumbusz.

2. Megjelennek a hamisítók

Amikor Móricz János, 1966-ban, hogy kutatásait folytassa, visszatért Ecuadorba, arról értesült, hogy időközben a románok, akik tudomást szereztek a magyar-ecuadori rokonság felfedezéséről,

több ecuadori tudóst és újságírókat meghívtak Erdélybe, ahol hosszú hónapokon át nyaraltatták őket, persze minden költségüket megtérítve, átválalva. Hogy miért kellett a románoknak meghívni az ecuadori Akadémia tagjait, akkor vált világossá, amikor az egyik tudós cikkében, amelyet Erdélyből küldött – és az El Telegrafe leközölt – jelezte, hogy az erdélyi nép szokásai, népviselete stb. azonosak az ecuadori népével, vagyis itt nyilvánvaló rokonságról van szó: a román és az ecuadori nép rokonságáról.

Bár Móricznak sikerült ezt az újabb román hazugságot semlegesítenie, mégis figyelmeztető, hogy míg a magyarság fel sem ocsúdott az első meglepetéséből, a románok már javában dolgoztak az újabb történelemhamisításon.

3. Ébredj, magyar nép!

1966. augusztus 19-én az El Telegrafe közölte Jorge E. Blinkorn megrázó cikkét, amely „Hamupipőke az őstörténetben” címmel jelent meg. E cikkben a szerző megírja, hogy magukat civilizáltak nevező emberek kezei által lett a hajdani ragyogó őskultúra tönkretéve, kirabolva. Ahol hajdan a magas kultúrájú nép várai és kegyhelyei ragyogtak a Nap első sugarának fényében, ott ma üszök és rom mered ránk, mint örök vándor, amely letörölhetetlenül mutatja az ide berontó vad spanyol hordáknak, mint ennek a barbárságnak a vak tetteit.

Legyen vége a sötét kornak – folytatja – és akiből a „tudósok” a történelem Hamupipőkéjét csinálták, az a világtörténelem legnagyobb kultúrahordozó népe volt és fénye beragyogta az egész világot. Cikkét azzal fejezi be: Ébredj, szép alvó! Te nem vagy Hamupipőke! Ébredj és mutasd meg magad a népek előtt olyanak, amilyen valójában vagy: ragyogó tündér, kinek fénye ősidők óta beragyogta a világot kultúrájával! Ébredj, Ecuador történelme! Ébredj magyar nép!

1966. augusztus 26-án a quitói El Comercio közli Móricz kutatásainak újabb eredményeit. Ebből a cikkből tudjuk meg, hogy a jelenlegi Ecuador területén a világ legmagasabb tűzhányója létezett,

amelynek a neve Capac-Urcu volt és az őslakosság a Hegyek Atyjának nevezte, ami jelentésben is megfelel az APA-ÚR-KŐ-nek. A spanyolok változtatták meg a nevét El Nevada del Altal-ra, ugyanúgy, mint sok más ősi magyar nevet ennek az országnak.

Ugyanitt adja meg Móricz Quito és Guayaquil neveinek jelentését. Quito régi formája KIT-US. Így hívták a legrégebbi őskorba visszanyúló királyságot is. KIT-US Két őst jelent (Szerintem pedig a Szkíta nevet a görög sz előtag nélkül. Azonban az is lehetséges, hogy a jelentés kettős, ebben az esetben arra gondolhatunk, hogy a katonai és a szellemi királyság egyesített megjelenéséről van szó. – Aranyi), azaz Quito városa még ma is híven őrzi a magyarság KÉT-ŐS atyjának, Góg és Magógnak (Nimród) emlékét.

Eredetileg nem Guayaquil, hanem Uaya volt a jelenlegi nagy kikötőváros neve. Az „U” „Ó”-t jelent, azaz régít, míg az „AYA” = Anya. Ugyanezen jelentéssel bírnak ezek a szavak egyébként több olyan törzsnél, amelyek megtartották régi magyar nyelvüket és ma is a hajdani KÉT-ŐS királyság területén élnek, Ecuadorban.

Ebben a cikkben Móricz felszólítja az angolszász kutatókat, hogy mint a tiszta tudomány pártatlan művelői, jól tennék, ha tisztáznák, hogy miként került a nyelvükbe és mely nép közvetítésével a KING szó, amellyel mindenkori uralkodójukat nevezik. Ez a szó ugyanis ősidők óta létezik Amerikában ugyanazzal a fogalommal, ahol mindenkor KINGA-ként ejtették és csak a spanyolok erőszakos fordítása eredményezte az INKA vagy INGA szavakat. Ennek a cikknek óriási visszhangja volt mind a tudományos körökben, mind a nép között.

1966. szeptember 12-én a quitói El Comercio rendkívüli interjút közölt. Móricz ebben a Csaba legendát írja le és megemlékezik arról, hogy CHABU vagy CSABA visszatért Nagy-Szkítiába: Amerikába. Rámutat arra, hogy Csabát Chan-Chan-ban, Észak-Peru híres városában temették el, ahol aggkorában halt meg. Egyben tisztázza, hogy a magyar mitológiában ismert „Kán Opoz híres hajós”, azonos Thor Heyerdahl által Kon-Tiki-nek nevezett mitológiai személlyel, akit a

magyar mese és mondavilág még azokból az idők-ből őrzött meg, amikor a magyarság Kán Opoz vezetésével hajóra szállva áthajózott az Óperenciás tengeren (Csendes-óceán), hogy mint „az utolsók, akik Szkítiából jöttek”, megérkezzenek a Kárpát-medencébe.

Ez a cikk olyan nagy hatást váltott ki, hogy még aznap délután egy franciskánus szerzetes felkereste Móriczot és közölte vele, hogy délben a rendfőnök felhívta a szerzeteseket, hogy erről a cikkről, valamint Móricz felfedezéseiről ne beszéljenek, mert mindez sérti a spanyolok ecuadori érdekeit. Később kiderült, hogy más rendeknél is hasonló tilalom hangzott el. Az említett szerzetes a legnagyobb felháborodásának adott kifejezést, mert így meggátolják őket abban, hogy az őskutatásból kivehessék a részüket. A szerzetes őslakos volt!

4. Rövid hírek

1966-ban az ecuadori Akadémia, mely több történészt bízott meg Ecuador történetének megírásával, a megbízást felfüggesztette, miután meggyőződött Móricz állításainak helyességéről. A történész csoportból kitűnt Guillermo Segarra, aki már magyarul is tanult és rendkívüli odaadással végezte az őshaza kutatását. Vele történt meg, hogy amikor még nem volt magyar szótára, felkereste Móriczot, hogy tisztázza vele az AZUNY tartományban sűrűn előforduló BALIN és BALHUG neveket, vajon az ősmagyar nevek közé kell-e sorolni ezeket. Móricz nagy örömmel közölte vele, hogy ezek a BÁLINT és a BALOGH családnevek megfelelői.

Az Instituto de Antropologia y Geografia del Ecuador (Ecuadori Antropológiai és Földrajzi Intézet) ugyancsak arra a megállapításra jutott, hogy a spanyolok önkénye által kiirtott ősnyelv a magyar volt. Az intézet szaklapját, amely a „Llacta” néven jelenik meg, azért nevezték el így, mert a szó az ősnyelven „lakhelyet” jelent, tehát az újságot mai nyelvünkön „LAKTA”-nak nevezhetnénk.

Cuenca városa, amely a hajdani, híres MÓR helyén épült, Ecuador legelőkelőbb városa. Magas

kultúréletükre büszkék Cuenca lakói. Az őslakosság azonban ma is egyszerűen MORLCOS-nak nevezi magát, azaz MÓRLAKÓ-nak, azaz móri lakosnak.

5. Rejtélyes, magyar nyelvű törzsek

A Saraguro törzs – mely bár szerepel krónikáinkban, ennek ellenére mégsem található meg teljes bizonyossággal a Kárpát-medencében – ma is nagycsaládként éli életét Ecuadorban.

A Santo Domingo de les Colorados közelében élő „vörös indiánok” nyelve ősmagyar volt, amelyet ma is beszélnek.

A kolumbiai határ közelében, a Santiago folyó felső folyásánál, az Onzole és Cayapas folyók között élő „cayapas” törzs nyelve szintén ősmagyar nyelv, amit ma is beszélnek.

A Keleti Kordillerákon túli ősréngetegben (Amazonia) lakó törzsek is megtartották ősmagyar nyelvüket, bár a spanyol hódítók önkénye elől menekülve le kellett mondaniuk sok kulturvívmányukról, hogy függetlenségüket megőrizhessék.

Nagyon könnyű lesz megállapítani a magyarországi törzsek és nagycsaládok eredetét, mivel bölcs előrelátással úgy válogatták össze az áttelepítendő családokat, hogy minden egyes családnak csak egy részét vitték át, hogy az őshazában a családfele ki ne vesszen.

Móricz sohasem használja a „hungaro” kifejezést, ami spanyolul magyart jelent, mindenkor magyaroknak írja és mondja. Ez úgy belevésődött az ecuadoriakba, hogy egy alkalommal két úr kereste fel, hogy eldöntse a köztük felmerült vitát. „Kérem – mondta az egyik – képzelje el, hogy ez az úr azt meri állítani, hogy a hungarok azonosak a magyarokkal. Még több sem kellene, hogy a hungarokat, a világ legnagyobb népével, a magyarral összekeverjék! Tessék csak elképzelni!” „Kérem – szölt a másik – én nem állítottam azt, hogy azonosak, mert ez képtelenség. Én csak azt mondtam, hogy úgy tudom, valami közülük mégis csak van a hungaroknak és a magyaroknak egymáshoz.”

6. A KÉT-ŐS királyság népéhez

Amikor 1966 augusztusában a quitói rádió hullámain Móricz beszédet intézett a KÉT-ŐS királyság népéhez, kérte az ősi föld népét, hogy ne haragudják a magyarságra, hogy ilyen sokáig nem tért vissza az őshazába, „de higgyétek el – mondta -, hogy ugyanúgy, mint Ti, édes testvéreim, mi is nagyon sokat szenvedtünk a Habsburgok véres terrorja alatt. Ma már tudom, hogy ti mireánk vártatok és helyettünk a spanyol hódítók önkénye jött. Az átvészelt sötét évszázadok elmosták az ide, az őshazába vezető utat, de lélekben mindig és mindenütt titeket kerestünk.”

Quito város kulturigazgatója a megindultságtól fátyolozott hangon vette át a szót és a rádió személyzete könnyes szemmel hallgatta hosszú méltatását. Amikor Móricz távozni akart, akkor vette észre, hogy az adás közben tömeg gyűlt össze és mindenki tudni akarta, hogy vannak-e rokonai és hol élnek.

Napokkal később Móriczot egy rögtönzött bizottság kereste fel, amely a rádió személyzetéből tevődött össze és arról értesítette, hogy a spanyolok kérték a kormányt, hogy Móricz többet ne beszélhessen a néphez. A kis bizottság pedig azért jött, hogy felkérjék, hogy megint a rádión keresztül intézzon Móricz lelkesítő szöveget, mert ők tovább már nem tűrik a spanyolok önkényét. Móricz ennek a lelkes kis csoportnak nehezen tudta megmagyarázni, hogy még nem érkezett el az idő arra, hogy ezt megtehesse.

7. A konkvisztádorok utódai

Móriczot később egy napon, egy nagyon előkelő és dúsgazdag konkvisztádor (hódító) utód, tárgyalásra hívta meg. A tárgyalásuk három napon át tartott. Ez idő alatt Móricz csak arra szorítkozott, hogy őt, kutatásaiban csak a tiszta tudomány érdekli. A spanyol konkvisztádorok, ma már nagyon előkelő, utódját végül is elhagyta a türelme, és azt mondta, nem tudja elképzelni, hogy a magyarság egyszerűen lemondjon őseinek földjéről.

„Egyébként Ön jól tudja – mondta -, hogy Ázsiának számtalan nép testvére a magyarnak és azt is

tudja, hogy ez mit jelent!” Móricz ellenvetésére, hogy őt tisztán a tudományos kérdés érdekli, kijelentette, hogy „nem lehetséges, hogy egy nép ki mondja saját maga halálos ítéletét. Az a nép ugyanis, amely csak azért keresi múltját, hogy azt megismerje, az a nép meghalt. Én ezt nem tudom feltételezni Önökről.” Előtte az íróasztalon egy nagy pecsétetes boríték feküdt, a spanyol külügyminisztérium bélyegzőjével ellátva. Tartalma sejtethető.

A későbbiek folyamán Móricz több ajánlatot kapott, amelyeket személyére nézve méltatlannak talált és visszautasított. Az ajánlatok lényege az volt, hogy hagyja abba a kutatásait. Egy földbirtokos csoport azt ajánlotta, hogy azokat a birtokokat, amelyekre szerintük igényt tarthat Móricz, „visszaadják” neki, azzal a feltétellel, hogy mindenről hallgat és több magyar kutató nem jön ide. Ezek a földek azok, amelyek a Móri-urcu, azaz a Móri-Úr-Kő közelében vannak. Ahogy a korábbiakat, ezeket az ajánlatokat is visszautasította Móricz. Ezek után Móricz arról is értesült, hogy az egyik összejövetelel felmerült a gondolat, hogy Móriczot el kellene tenni láb alól, hogy ne tudjon többé zavarogni. Ez ellen, állítólag, egyesek azzal érveltek, hogy Móricznak nagy sajtója van, másrészt egy esetleges gyilkosság ráterelné Ecuadorra a magyarok figyelmét. Ezenkívül az őslakosság körében, a törzseknél, Móricznak az ily módon való eltüntetése, kiszámíthatatlan következményekkel járna. A legnyomósabb érv talán az volt, hogy Móricz ezentúl egy nagy kaliberű colttal járt, s bárki megtapasztalhatta volna, hogy milyen gyorsan használni is tudja azt.

8. Jugoszláv(!) indiánok

Egy ízben, egy Loja tartománybeli gazdag földbirtokos kereste fel Móriczot Guayaquilben és közölte vele, hogy ő sokkal hamarabb rájött arra, hogy az indiánok Európabeliek, de a nyelvük nem magyar, ahogy Móricz állítja, hanem jugoszláv nyelv. Tulajdonképpen azért jött, hogy ezt a felfedezést hivatalosan is bejelentse. Móricz kérdésére, hogy hogyan jutott erre a következtetésre, elmondta, hogy a II. világháború után jött egy jugoszláviai munkás, akit ő a birtokán alkalmazott. Ez az ember mind a mai napig nem tanult meg

spanyolul, de az első naptól kezdve kitűnően megértette magát a birtokon dolgozó őslakosokkal (indiánokkal), akiknek a nyelvét ő nem érti. Ebből tehát ő már régen megállapította, hogy az indiánok nyelve jugoszláv nyelv. Amikor arról értesült, hogy Móricz bejelentette a maga felfedezését, elhatározta, hogy ugyanezt fogja cselekedni, miután tisztázta, hogy az indiánok ugyan európaiak, de nem magyarok, hanem jugoszlávok. Móricz kérdésére, hogyan hívják azt az embert, a birtokos azt válaszolt, hogy KOVÁCS a neve. Móricz erre azt neki, hogy a Kovács spanyolul Herrero-t jelent, azaz kovácsmesterséget. Kovács pedig nem a nem létező jugoszláv nyelven, hanem magyarul beszél az itteni testvéreivel. A meglepődött birtokos kijelentette, hogy lemond a „felfedezéséről”, mert – úgymond – ha Móricz még azt is tudja, hogy a „kovács” spanyolul mit jelent, akkor nyilván tudósna kell lennie. Rajta kívül ezt más nem tudta és ő is a Kovácstól tudta meg, aki ma is vígan él őshazabeli testvéreivel, spanyolul szinte semmit sem tud és a foglalkozása is kovács.

9. Csizmadia István, a tisztavérű indián

Ugyancsak Guayaquilben történt, hogy Alejandro Castro Benitez, El Oro tartománybeli ültetvényes felkereste Móriczot, és azt mondta neki: „Kérem itt van ez az úr. Nagyon szeretném hallani Önöket magyarul beszélni, mert szeretném tudni, hogy Ön tényleg tud-e magyarul!” Móricz meglepődve kérdi a másik férfitől, hogy magyar-e? „Igen, Csizmadia István vagyok.” Erre olyan beszélgetés indult meg köztük, ami ilyen alkalmakkor szokott két idegenbe szakadt honfitárs között. A beszélgetést Benitez szakította félbe azzal, hogy meggyőződött, hogy Móricz tényleg beszél magyarul. Majd közölte Csizmadiával Móricz felfedezését, hogy az ecuadori indiánok magyarok, azaz a magyarság testvérei és még ma is vannak olyan törzsek köztük, akik magyarul beszélnek. Közben felsorolt néhány földrajzi nevet is, mire Csizmadia István elrohant. Benitez elmondta Móriczknak, hogy Csizmadia az egyik legkiválóbb szakember Ecuadorban, az ő birtokán dolgozik, mint gépészmérnök. Igen nagy hangú ember és őt is naponta mindenféle vad indiánnak szokta nevezni. „Most azonban visszavágtam neki – tette hozzá – mert nem én va-

gyok az indián, hanem a büszke magyar, Csizmadia István!” Kis idő múlva visszaszáguldott Csizmadia is, aki a megdöbbenéstől felindulva megragadta Móricz karját és hadonászva mondta: „Ez az őshaza! Most látom csak! Eddig vak voltam! Itt minden magyar, mindennek magyar neve van! Én marha, hogy eddig erre nem jöttem rá! Mekkora felfedezést szalasztottam el!” Ekkor Benitez megkérdezte Csizmadiától, hogy kettejük közül ki az indián? „Én Csizmadia István, én vagyok a tisztavérű indián! Benitez, maga csak félvér! Érti? Félvér! Mesztic! A tiszta én vagyok!” Ezek után Benitez végleg lemondott arról, hogy Csizmadiával szembe neki valaha is igaza lehessen.

AZ IGAZSÁG

Az igazság előbb-utóbb kiderül. Ez történt 1965 júniusában, amikor Móricz János megtalálta a magyarság őshazáját. Azt az őshazát, amelyet a spanyol korona, a Habsburg-ház és mások is igyekeztek eltüntetni, hogy a magyarság soha ne ismerhesse meg őseinek dicső múltját.

KÉT-ŐS KIRÁLYSÁG

Nagyon kevés hiteles adat áll rendelkezésünkre a spanyol hódoltság korából, annak ellenére, hogy Benalcazar konkvisztádor idejében, amikor 1533-ban Kítót véres harcok árán elfoglalta, ott még mindenki az ősmagyar nyelvet beszélte.

Hatalmas munkák jelentek meg az Inkák tündöklő birodalmáról, s a krónikások és utazók, akik az „Újvilág” minden zugát bejárták, megírták és megénekeltek a hódítás legapróbb részleteit is. Csak a Kítói Királyságról hallgattak. Legfeljebb egy-egy mellékmondatban említik Kis-Kis kemény ellenállását vagy Rumi hős harcait. Még feltűnőbb ez a hallgatás, amikor a hajdani ősmagyar királyság területén hosszú évekig lakó fráterek és krónikások csak az Inka birodalmat írják le könyveikben, de egy szóval sem említik a Kítói Királyság létezését.

Az első hírek csak a XVIII. század végén és következő század elején jutnak nyilvánosság elé. Humboldt, a perui Limából 1802. november 25-i levelében a következőket írja Vilmos testvérenek:

„...Riobambai (Ecuador) tartózkodásunk alatt, ahol néhány napot időztünk Carlos de Montufar testvérének lakásán, ki ott a Corregidor, a véletlen által egy nagyon érdekes dolgot fedeztünk fel. Nem tudják, hogy mi volt a kitói provincia helyzete Tupac Yupánki Inka meghódítása előtt, de az indiánok királya Leandro Zapla, aki Lican (Likán) lakik és ahhoz képest, hogy indián, nagyon csiszolt intelligenciával rendelkezik, őriz egy kéziratot, melyet ősei írtak a XVI. században. Ebben le van írva az inkák előtti kornak a története. Ezek a kéziratok Purunay nyelven íródtak. Ez volt hajdan Kító általános nyelve, de idővel áttértek az inkák nyelvére, a kechuára, s ma már teljesen ismeretlen. Szerencsére Zaplának egy másik őse ezeket az iratokat lefordította spanyol nyelvre. Mi nagyon érdekes adatokat jegyeztünk ki belőle, különösen arra az emlékezetes korra vonatkozólag, amikor kitört a >Nevado del Altar<-nak nevezett vulkán. Ez a világ legmagasabb hegye kellett, hogy legyen egykor. Az indiánok úgy hívták >Capac Urcu< (Apa-úr-kő),¹ a Hegyek Atyja. Akkor uralkodott az utolsó szabad király Licán. A papok megígölték, hogy ez a csapás okozza majd a királyság vesztét, s úgy mondták: >A világ képe megváltozik, és más istenek fogják a mieinket elűzni, ne szálljunk szembe a végzettel.< Bekövetkezett. A peruiak bevezették a Napkultuszt abban az országban. A vulkán működése hét évig tartott és a zaplai kézirat szerint a földeső olyan erős volt, hogy hét évig tartott az éjszaka Licán.”

(Hamy: Lettres americaias d' Alexandre de Humboldt, Paris, 1904. 134-134.o.)

JUAN DE VELASCO (1727-1792)

Velasco 1727-ben Riobambában (Ecuador) született. Jezsuita pap, aki a rend kiűzése után soha nem tér vissza Amerikába. Olaszországban (Faenza) telepedik le, ahol megírja a Kitói Királyság történetét.

Végrendeletében úgy rendelkezik, hogy kéziratát adják át az első előkelő kitóinak, aki majd Olaszországba érkezik. Ezt a rendelkezést P. Davalos

teljesíti és átadja a kéziratot Don Modesto Larreának.

A könyv első ismertetése 1837-ben jelent meg. 1840-ben egy párizsi kiadó folytatásokban kezdte közölni a művet, de az első hatvan oldal megjelenése után azt közlik, hogy bár meggyőződésük ellenére, de a nagy nyomás miatt, félbeszakítják a megjelenést. Remélik, hogy majd esetleg másnak nagyobb szerencséje lesz, és a világ megismerheti ezt az amerikai földrészre vonatkozó fontos őstörténeti munkát. Az eredeti kézirat örököse, engedve az akkori ecuadori elnök kérésének, átadta a művet a Nemzeti Könyvtárnak, azzal a kikötéssel, hogy ha a kézirat egyetlen percre is elhagyná a könyvtárat annak minden joga visszazáll az adományozóra, vagy örököseire. Az átadást követő napon az akkori kormány elnöke, Gabriel Garcia Moreno bement a Könyvtárba, magához vette a könyvet. Először hazavitte, majd később átadta a jezsuitáknak, akik titokban őrizték, majd kicsempészték a spanyolországi Chmartin de las Rosasba. Azóta a spanyolok „nagylelkűen” kiadtak Ecuadornak egy kópiát az eredeti könyvről. Azonban, ahogy ez már lenni szokott, ezt is meghamisították, átírták. Az eredeti helységneveket és királylistákat „átspanyolosították”, megváltoztatták. Az eredetit soha senkinek nem mutatták meg. Ezt is, mint sok más magyar őstörténeti okmányt, Spanyolország legtitkosabb levéltárában őrzik.

Ennek ellenér mégis közlök részleteket a műből, mert így meghamisítva is sok olyan érdekes adatot tartalmaz az ősrégi Kut-us (Két-ős) magyar királyságról. Valesco a Kitói Királyság történetét négy részre osztja:

1. Az általános vízözöntől - Kr.u. 1000-ig, amikor is a királyságot a Kara Scyrik hódítják meg.
2. A hódítástól kb. 1500-ig, Huayna Capac hódításáig.
3. Az ezt követő 46 év, a spanyolok megjelenéséig.
4. A perui polgárháborúk ideje.

¹ Csopak úr kő

A VILÁG KÖZEPE

„Az ősi Kitus királyság az egyenlítő alatt van, az első fok magasságától a második fokig, a 80 és 82 párisi hosszúsági fokok között, mely terület négy-szöget képez: Keletről - Nyugatra 50 mérföld. Az ország legnagyobb része hegyvidék; az Andok két hegylánca között van. Éghajlata a legkedvezőbb az összes termények számára. Ezt népesítette be a legrégebb őskorban a Kitus nemzet. Nem tudjuk, hogy a törzseket miként hívták. A régi időkben nem ismerték az >o< hangot és helyette mindig az >u<-t használták. Az >o< hang használatát a Kara Scyrik vezették be. A királyságnak több mint negyven tartománya volt. Neveik nagy részét sajnos elírták. A tartományok közül 33 nevet ismerünk, ezek a következők:

Aloa, Alossi, Calacali, Cansacoto, Chillo, Chillogalli, Cinocoto, Cotocollá, Cumbaya, Galea, Guapule, Guayllabamba, Langasi, Lloa, Lulubamba, Machaci, Malchingi, Mindo, Nono, Perucho, Pifo, Pintag, Pumasqui, Puembo, Puellaro, Quinchi, Salgolqui, Tubaco, Turbamba, Uyubichu, Yaraqui, Ychumamba, Zambiza.

A boltíves építkezést ismerték a Karák. Egyik temetkezési módjuk a halomtemetkezés volt. Az elhunytal együtt temették el kedves holmiját és fegyvereit. A havi és évi szertartást a halmon tartották. Ez mindig halotti torral járt. Kitűnően kezelték az összes fegyvereket: buzogányt, kopját, parittyát, gerelyt, íjat, fokost és valóságos mesterei voltak a hajító fegyvereknek. Rangjelzésük: egy toll a fegyverforgatóké, két toll a nemességé, nagy smaragd a forgóban a Scyrit és a királyt illette meg. Az örökösödés a leányág kizárásával, kizárólagosan férfiágon történt. Ezek hiányában az unokatestvérek örököltek anyai ágon. A scyri hatalmát a királyság nagyjainak a tanácsa szabályozta. A Nap-templom a Penecillo magaslatán állt, négy-szög alakú volt és csiszolt kőből készült. Bejáratánál két hatalmas oszlop állt. A keletre néző ajtón át a nap első sugarai beragyogták a tömör aranyból készült Nap mását. Templomuk nem volt túldíszítve, de arányos és szép kivitelezése lenyűgöző volt. A templom körül 12 kisebb oszlop jelentette a 12 hónapot. A magasan álló templom-építmény egyben csillagvizsgáló céljait is szolgál-

ta. A scyri királyok híres csillagászok voltak. Templomi szertartásaiknál csak balzsamot, tömjént és virágot használtak és áldozataik ártatlanok, vértelenek voltak. Az egyházi főméltóság független volt az államhatalomtól, nem úgy mint az Inka birodalomban, ahol a főpapi és királyi méltóságot egy személy, az Inka töltötte be. A gömb alakú, sokablakos Hold-templomban elhelyezett ezüst Holdra állandóan besütött a holdvilág. Mennyezetét kék szőttes borította, melyen az égbolt ezüst csillagai ragyogtak.

Amikor Huayna Capac 1487-ben elindult a Kitói királyság meghódítására, a legkeményebb ellenállásra talált. A harc hosszú volt és sok véráldozatot követelt. Ott esett el a harcmezőn Scyri, a király is. Ez könnyítette meg Huayna győzelmét. Amikor Huayna Capac, az Inka győztesként bevonult Kitóba, így kiáltott fel:

>Hisz itt mindenki a mi nyelvünket beszéli; itt minden hegy, orom, tó és folyó a mi nyelvünkön van elnevezve!<

A győztes Huayna Capac feleségül vette az elesett Scyri, a király gyönyörű szép húsz éves leányát, Kácáhát. A fényes esküvői ünnepen Huayna Capac föltette a két toll mellé a Scyrik nagy smaragd forgóját és kijelentette, hogy a két királyságnak közös az eredete. Ekkor megindult az Inka birodalom utolsó, egyben legfényesebb korszaka. Uralkodása 38 évig tartott. Halálán úgy rendelkezett, hogy a Kitói Királyságot a Kácha királynőtől származó Atahualpa, a Kuzkoi Királyságot fia, Huascar kapja.”

Historia del Antiguo Reino de Quito:

Historia Natural: I. köt. 270, o.

Historia Antiqua: II. köt. 279, o.

Historia Moderna: III. köt. 335. o.

Quito - Ecuador: második kiadás 1927, 3. kiadás 1946